

Tjänsteskrivelse – Svar på motion från Moderaterna om att begränsa politikernas omställningsstöd

Sammanfattning av ärendet

Moderaterna har inkommit med en motion om att begränsa politikernas omställningsstöd. Idag har Lekebergs kommun antagit bestämmelser om omställningsstöd och pensioner för förtroendevalda, OPF-KL14. Till bestämmelserna finns även tillämpningsanvisningar.

Moderaterna föreslår i motionen att Lekebergs kommun ska anta de nyare bestämmelserna i OPF-KL18 samt uppdatera tillämpningsanvisningarna. I samband med detta föreslår Moderaterna även att politikernas möjlighet till omställningsstöd begränsas och samordnas, samt att det i de nya tillämpningsanvisningarna tas fram skillnader i möjlighet till ekonomiskt omställningsstöd beroende på om en politiker slutar på eget initiativ eller ofrivilligt förlorar sin roll såsom vid mandatförändringar efter allmänna val.

Förvaltningen föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionens tre första uppsatser och att fullmäktige antar OPF-KL18 med uppdaterade tillämpningsanvisningar som arbetats ihop till ett dokument och att det i det nya förslaget regleras att omställningsstödet begränsas och ska samordnas. Den fjärde uppsatsen anses besvarad. Dels är det svårt att reglera när en förtroendevald slutar frivilligt och inte. Dels finns det redan idag en möjlighet att dra in omställningsstöd för en politiker som begår brott som hade lett till att den förtroendevalda skiljts från sina förtroendeuppdrag i enlighet med reglering i kommunallagen.

Ärende

Lekebergs kommun har sedan tidigare antagit bestämmelser om pension och omställningsstöd, OPF-KL14. Bestämmelserna är framtagna av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Innan OPF-KL14 finns bestämmelser om pension och avgångsersättning, PBF. Vilken bestämmelse som ska tillämpas avgörs av när den förtroendevalda tillträdde sitt uppdrag. OPF-KL18 gäller för förtroendevalda som tidigare omfattas av OPF-KL14 eller som tillträder vid valet 2014 eller senare och inte tidigare omfattats av äldre pensionsbestämmelser så som PBF eller PRF-KL i kommun, landstinget/regionen eller kommunalförbund. OPF-KL18 innebär reviderade bestämmelser gällande omställning, pension och familjeskydd, jämfört med OPF-KL14.

Moderaterna föreslår i sin motion att Lekebergs kommun ska anta de nya bestämmelserna i OPF-KL18. De föreslår också att en förtroendevalds möjlighet till omställningsstöd begränsas och samordnas. Förvaltningen föreslår att kommunfullmäktige bifaller dessa uppsatser och i ärende KS 22-365 finns förslag på

bestämmelser för OPF-KL18 med uppdaterade tillämpningsanvisningar. I det nya förslaget ligger inte tillämpningsanvisningarna i ett eget, separat dokument, utan ingår i bestämmelserna.

Moderaterna föreslår även att det i de nya tillämpningsanvisningarna tas fram skillnader i möjlighet till ekonomiskt omställningsstöd beroende på om en politiker slutar på eget initiativ eller ofrivilligt förlorar sin roll såsom vid mandatförändringar efter allmänna val. Det är emellertid svårt att reglera och avgöra när en förtroendevald avslutar sitt uppdrag frivilligt. Vad som föranleder att en förtroendevald avslutar sina uppdrag kan vara väldigt olika och individuellt. I förslag till bestämmelser har kommunstyrelsen, som föreslås utgöra pensionsmyndighet, möjlighet att avsluta en förtroendevalds omställningsstöd utifrån att den förtroendevalda t.ex. döms för brott som hade föranlett att den förtroendevalda skiljts från förtroendeuppdrag i enlighet med kommunallagens bestämmelser.

Slutsats

Förvaltningen föreslår att kommunfullmäktige beslutar bifalla att-sats 1 och antar OPF-KL18. Tillämpningsanvisningarna uppdateras och arbetas in i samma dokument som OPF-KL18 så allt finns på ett ställe och inte i två separata dokument, som är fallet med OPF-KL14 och tillämpningsanvisningarna som hör till de bestämmelserna. Detta för att skapa ett sammanhållet och mer överskådligt regelverk.

Att-satserna 2 och 3 föreslås bifallas och en begränsning gällande ekonomiskt omställningsstöd införs. Förslaget till begränsning innebär att en politiker som beviljats omställningsstöd ska samordna detta med inkomst från förvärsarbete under de tre år som det är möjligt att få omställningsstöd. Detta innebär att en politiker som får inkomst från arbete inte erhåller omställningsstöd. Tre prisbasbelopp föreslås undantas för att motverka att politiker avstår från arbete som kanske inte motsvarar heltid för att detta skulle kunna vara ekonomiskt ogynnsamt jämfört med att erhålla omställningsstöd. Samordningen innebär dock att en före detta politiker inte kan erhålla omställningsstödet fullt ut samtidigt som vederbörande erhåller ersättning från andra typer av förvärsarbeten.

Att-sats 4 anses besvarad. Det är i vissa fall svårt att avgöra när en förtroendevald slutar på eget initiativ. Det blir svårt att precisera tolkningar av detta i bestämmelserna. I förslaget till bestämmelser och tillämpningsanvisningar för OPF-KL18 finns det i 2 kapitlet, § 4, reglerat att kommunfullmäktige kan besluta att dra in det ekonomiska omställningsstödet om den förtroendevalda dömts för brott som medfört att denne skilts från förtroendeuppdraget eller dömts för allvarligt brott som lett till att den förtroendevalda skilts från sitt uppdrag om den fortfarande innehåft det. Detta harmoniserar med kommunallagens bestämmelser om när fullmäktige kan entlediga en förtroendevald från sina uppdrag mot dennes vilja.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. att-satts 1, 2 och 3 bifalls
2. Anse att-sats 4 besvarad

Datum Diariennr.
2022-08-12 KS 22-106

LEKEBERGS KOMMUN

Gustav Olofsson
Kommundirektör

Susanna Göransdotter
Utredningssekreterare